

T.C.
SAKARYA
BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ
3. HUKUK DAİRESİ

ESAS NO : 2023/1749
KARAR NO : 2024/2167

TÜRK MİLLETİ ADINA
İSTİNAF KARARI

BAŞKAN :
ÜYE :
ÜYE :
KATİP :

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : KOCAELİ 6. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ
TARİHİ : 07.06.2023
NUMARASI : 2020/210 Esas - 2023/156 Karar

İSTİNAF YOLUNA

BAŞVURAN DAVACI : ATILLA KARİP
VEKİLİ :

DAVALI : DURMUŞ BEKDEMİR
VEKİLİ :

DAVANIN KONUSU : Tazminat (Manevi Tazminat)
BAŞVURU TARİHİ : 05.09.2023
İSTİNAFA GELİŞ TARİHİ: 01.11.2023
KARAR TARİHİ : 12.12.2024
YAZIM TARİHİ : 12.12.2024

İstinaf incelemesi için dairemize gönderilen dosyadaki tüm belgeler ve dairemiz üyesi tarafından hazırlanan raporlar incelendi. Davanın dairemizin görev alanına girdiği, ilk derece mahkemesi kararının kesin olmadığı, istinaf başvurusunun süresi içinde yapıldığı, başvuru şartlarının yerine getirildiği anlaşılmakla;

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ :

Davacı vekili dava dilekçesinde; davacının Ankara'da bulunan iş yerinde faaliyet gösteren ve yıllardır optisyenlik mesleği ile iştigal edip gelirini buradan temin eden bir serbest sağlık meslek mensubu olduğunu, 1.Bölge İstanbul Optisyen-Gözlükçüler

Odasının olağan seçimli genel kurulunun 22-23 Ağustos 2020 tarihinde yapılacak seçimle ilgili davacının, 19.08.2020 tarihinde, saat 08:16'da <https://www.facebook.com/groups/904502933060220/permalink/1618927518284421/> isimli linkte yer alan videoda seçimle alakalı birtakım ifade özgürlüğünün sınırlarını aşmaksızın seçime girecek adayların listeleri ve bunların destekçileri ile ilgili sektörel düzeyde eleştiriler yaptığını, davalının işbu videonun Gözlükçüler Optisyenler Odası isimli Facebook grubunda yapılan paylaşımın altına ve alenen herkesin teyit edebileceği şekilde davacıya hitaben, "orospu çocuğusun" şeklinde hakaret içeren bir söylemde bulunduğunu, davalı hakkında hakaret suçundan soruşturmanın Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının 2020/ 161952 Srş. No.lu dosyasında devam ettiğini belirterek 20.000,00 TL manevi tazminatın davacıya alenen hakaret eden davalıdan alınarak davacıya ödenmesine karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı cevap dilekçesinde; davacı yanın dilekçesinde belirttiği hususlarının eksik ve yanıltıcı olduğunu, dava dilekçesinin ekinde yer alan yazışmalar incelendiğinde asıl hakarete ve iftiraya uğrayan tarafın kendisi olduğunu, mağdur olan, rencide edilen, kazanılamayan bir seçimden dolayı gururuyla oynanan tarafın kendisi olduğunu, tüm bunların, davacının ekte sunduğu belgelerde de belli olduğunu, kendisinin şahsa hakaret etme kastı bulunmadığını belirterek davanın reddini talep etmiştir.

İlk derece mahkemesi tarafından davanın reddine karar verilmiş, mahkemenin bu kararına karşı davacı vekili tarafından istinaf yoluna başvurulmuştur.

Davacı vekili istinaf dilekçesinde; yerel mahkemenin verdiği kararın haksız ve mesnetsiz olduğunu, mahkemece hakaretin şarta bağlandığı yönünde izahı olmayacak bir gerekçe kurulduğunu, haksız eylemi işleyen kimsenin uygun nedensellik bağı çerçevesine giren bütün zararlardan sorumlu olduğunu, davalının nitelikli ve kasıtlı bir biçimde davacıya sövme ve hakareti şarta bağlanmış olmaktan ziyade yüzlerce üyesi olan bir sosyal paylaşım sitesinde sövme ve hakaret suçuna konu olacak sözcüklerin davacıda ağır bir elem ve ıstırap yarattığını belirterek usul ve yasaya aykırı ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasını ve 20.000,00 TL manevi tazminatın davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

Dava, hakaret ve tehdit eylemleri nedenlerine dayalı kişilik haklarına saldırı sebebiyle manevi tazminat istemlerine ilişkindir.

Türk Medeni Kanunu'nun 24. maddesi gereğince hukuka aykırı olarak kişilik hakkına saldırılan kişi hâkimden, saldırıda bulunanlara karşı korunmasını isteyebilir. Türk Borçlar Kanunu'nun 49. maddesiyle de kusurlu ve hukuka aykırı bir fiille başkasına zarar verenin, bu zararı gidermekle yükümlü olacağı hüküm altına alınmıştır. TBK'nun 58.maddesinde; "Kişilik hakkının zedelenmesinden zarar gören, uğradığı manevi zarara karşılık manevi tazminat adı altında bir miktar para ödemesini isteyebilir." hükmü düzenlenmiştir.

Türk Medeni Kanunu'nun 24. ve BK'nın 49. (TBK, m. 58) maddeleri ile koruma altına alınan kişilik hakları, bedensel ve ruhsal tamlık ve yaşam ile nesep gibi insanın, insan olmasından güç alan varlıklar ya da kişinin adı, onuru, sır alanı, mesleki itibarı gibi dolaylı varlıklar olarak iki kesimlidir. Yargıtay İçtihatlarına göre ise, kişilik hakkı, kişinin kendi özgür ve bağımsız varlığının bütünlüğünü sağlayan ve herkese karşı ileri sürülebilen mutlak bir hak olarak kabul edilmekte ve şahsiyet hakkına tecavüz, şahsiyetin kapsamına giren unsurlara tecavüzü ifade ettiği kabul edilmektedir.

Şahsiyet hakkı, şahsiyeti oluşturan değerlerin tümü üzerindeki hakkı belirtmek üzere kullanılan deyimdir. Bu genel şahsiyet hakkının münferit unsurlar bakımından görünümüne münferit şahsiyet hakları denilebilir. Bu açıdan kişinin hayatı, sağlığı ve vücut tamlığının, beden ve ruhsal bütünlüğünün, duygu yaşantısının da ruhsal uyum ve denge, ruhsal sükun, yakınlarla olan gönül bağlılığı, aile birliği şeref ve haysiyetinin, resminin, özel hayatının gizliliğinin, sırlarının, duygu yaşantısı ve düşünce dünyasının, manevi acılar verdirilmek yolu ile ruhsal varlıklara saldırılmasının vs. hukuka aykırı tecavüze karşı korunmasından söz edilir. (Yargıtay Hukuk Genel Kurulu 2012/4-179 esas, 2012/412 karar sayılı 27.6.2012 tarihli kararı)

6098 sayılı TBK'nun 41. maddesine göre, " Kusurlu ve hukuka aykırı bir fiille başkasına zarar veren, bu zararı gidermekle yükümlüdür." Yine TBK'nun 49. maddesinde "Şahsiyet hakkı hukuka aykırı bir şekilde tecavüze uğrayan kişi, uğradığı manevi zarara karşılık manevi tazminat namıyla bir miktar para ödenmesini dava edebilir."

Bu kapsamda manevi tazminatın miktarı belirlenirken tarafların kusur oranı, sıfatı, statüsü, sosyal ve ekonomik durumları ile eylemin işleniş biçimi ve yöntemi dikkate alınmalıdır. Miktarın belirlenmesinde her olaya göre değişebilecek özel hal ve şartların bulunacağı da gözetilerek takdir hakkını etkileyecek nedenler karar gerekçesinde objektif olarak gösterilmelidir. Manevi tazminat adı altında hükmedilecek bu para, zarara uğrayanda manevi huzuru doğurmayı gerçekleştirecek nitelikte olmalı fakat bir ceza olmadığı gibi malvarlığı hukukuna ilişkin bir zararın karşılanması da amaç edinmediği unutulmamalıdır. O halde bu tazminatın miktarı onun amacına göre belirlenmelidir. Takdir edilecek miktar, mevcut halde elde edilmek istenen tatmin duygusunun etkisine ulaşmak için gerekli olan kadar olmalıdır.

Yanı sıra manevi tazminat miktarının belirlenmesinde temel ölçütler "olayın özellikleri" olarak izâh edilen somut olaya ve tarafların sosyo ekonomik durumuna göre değerlendirme yapmak gereğidir. Denge unsur ise mülga 816 sayılı Borçlar Yasasının 48. maddesinin "adalete muvafık" lafzıyla izâh olunan ve yeni yasa da "uygun bir miktar paranın" da şeklinde yer bulan hakkimin durum ve koşulların gereklerine ve hakkaniyete uygun bireysel tatmin kadar toplumsal tatmini de göz önünden bulunduran bir karar vermesi gerekliliğidir. *Öyle ki verilecek tazminat aynı zamanda en son kabul gören doktrin ve yargısal içtihatlarda olduğu gibi caydırıcılık etkisini de doğurmalıdır.*

Ceza mahkemesi kararlarının hukuk mahkemesindeki davaya etkisini düzenleyen Türk Borçlar Kanununun 74.maddesi "*Hâkim, zarar verenin kusurunun olup olmadığı, ayırt etme gücünün bulunup bulunmadığı hakkında karar verirken, ceza hukukunun sorumlulukla ilgili hükümleriyle bağlı olmadığı gibi, ceza hâkimi tarafından verilen beraat kararıyla da bağlı değildir. Aynı şekilde, ceza hâkiminin kusurun değerlendirilmesine ve zararın belirlenmesine ilişkin kararı da, hukuk hâkimini bağlamaz.*" şeklinde düzenlenmiştir.

Somut olaya gelince; tarafların aynı meslek kolunda oldukları ve meslek odasının seçimleri nedeniyle sosyal medya üzerinden davalının davacıya yönelik olarak "*ispat edemezsen o..çocuğusun*" şeklinde yorum yaptığı gerek ceza dosyası kararı ve gerekse ikrar ile sabit olduğu halde ilk derece mahkemesince yanılığılı gerekçe ile 6098 sayılı TBK 74.hükmünün hilafına hakaret edilerek; ceza mahkemesince hakaretin şartı olarak yapıldığından bahisle vermiş olduğu beraat kararına iştirak edilerek; davacının kişilik

haklarının ihlal edilmediği kanaatine ulaşılması ve davanın reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olduğu gibi hakkaniyete de uygun düşmemektedir.

Nitekim böylesi bir kabulün, hakaret veya sövğünün şarta bağlı yapılması halinde haksız eylemde bulunana masuniyet sağlayarak; bir nevi tazminat sorumluluğundan kurtulma imkânı sağlayacağı, şeklinde genel bir toplumsal kabule yol açacağı değerlendirilmiştir. Oysa ki hukuk düzeninin kötü niyeti ve haksızlığı himaye etmeyeceği tereddütten uzaktır.

Dairemizce haksız fiilin gerçekleştiği yer ve zaman, olayın gerçekleşme biçimi ve sonuçları, tarafların sosyal ve ekonomik durumları ile sarf edilen sövğünün ağırlığı gözetildiğinde; davacının davalıya karşı yöneltmiş olduğu manevi tazminat talebinin kısmen kabulü ile davacı lehine hakkaniyete uygun olarak davacı yararına 15.000,00 TL manevi tazminata hükmedilmesinin olayın oluş şekline ve hakkaniyete uygun düşeceği kanısına ulaşıldığından, davacı vekilinin bu yöne ilişkin istinaf talebi yerinde bulunmuştur.

Sonuç olarak Mahkemece yanılığılı gerekçe ile davanın reddine karar verilmiş ise de; bu hatanın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden, HMK 353/1-b-2 maddesi gereğince dosya üzerinden yapılan inceleme neticesinde, davacı vekilinin istinaf başvurusunun kabulü ile ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına karar verilmiş ve davacı yararına 15.000,00 TL manevi tazminata hükmedilmek suretiyle; davanın kısmen kabulü yönünde yeniden esas hakkında hüküm kurulmasına karar vermek gerekmiştir.

H Ü K Ü M : Yukarıda açıklanan nedenlerle;

1-Davacı vekilinin istinaf başvurusunun **KABULÜ İLE**, Kocaeli 6. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 07.06.2023 tarih ve 2020/210 Esas - 2023/156 Karar sayılı kararının HMK'nın 353/1-b-2 maddesi uyarınca **KALDIRILMASINA**,

2-HMK'nın 353/1-b-2 maddesi gereğince yeniden hüküm kurulması gerektiğinden,

A) **DAVANIN KISMEN KABULÜ İLE; 15.000,00 TL** manevi tazminatın 19.08.2020 tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte davalıdan alınarak davacıya verilmesine, fazlaya ilişkin talebin **REDDİNE**,

B) Yürürlükteki Yargı Harçları Tarifesi uyarınca alınması gereken 1.024,65 TL nisbi ilam harcından peşin alınan 341,55 TL harçtan mahsubu ile bakiye 683,10 TL harcın davalıdan alınarak hazineye gelir kaydına,

C) Davacı tarafından yapılan 75,50 TL posta tebligat giderinin davanın kabul ve red oranına göre takdiren 56,63 TL 'si ile 54,40 TL+341,55 TL harç gideri olmak üzere toplam 452,58 TL yargılama giderinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine, fazla masrafın davacı üzerinde bırakılmasına,

D) Davacı kendisini vekil ile temsil ettirdiğinden karar tarihi itibariyle yürürlükte bulunan A.A.Ü.T'nin 13/2 maddesi gereğince 15.000,00 TL vekalet ücretinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine,

E) Davalı kendisini vekil ile temsil ettirdiğinden reddedilen manevi tazminat bakımından karar tarihinde yürürlükte bulunan A.A.Ü.T'nin 13/2 maddesi gereğince 5.000,00 TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine,

F) Kullanılmayan gider avansının yatırıma iadesine,

- 3-Davacı tarafından yatırılan istinaf ilam harcının talebi halinde iadesine,
4-Davacı tarafından yapılan 194,50 TL istinaf yargılama giderinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine,
5-Kullanılmayan istinaf gider avansının yatırına iadesine,
6-Karar tebliği, harç ve avans iade işlemlerinin ilk derece mahkemesince yerine getirilmesine,
Dair, dosya üzerinde yapılan inceleme sonunda HMK.362/1-a maddesi gereğince kesin olmak üzere oybirliği ile karar verildi. 12.12.2024

Başkan 29923
e-imzalıdır

Üye 118965
e-imzalıdır

*Üye 195835
e-imzalıdır

Katip 111009
e-imzalıdır

İşbu evrak 5070 sayılı Kanununun 5. Maddesi gereğince Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır

